

Uchwała Nr SO-7/0954/201/2023

**Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 25 kwietnia 2023 roku**

**w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Ostrowite sprawozdaniu
z wykonania budżetu Gminy Ostrowite za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia
komunalnego.**

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 6/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 lutego 2023 roku w osobach:

Przewodnicząca: Anna Krzymińska
Członkowie: Renata Konowalek
Aleksandra Marszałek

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Ostrowite sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Ostrowite za 2022 rok załączone do zarządzenia Wójta Gminy Ostrowite Nr 21/2023 z dnia 31 marca 2023 roku w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Ostrowite za 2022 rok i przedłożone tut. Izbie wraz z informacją o stanie mienia komunalnego w dniu 31 marca 2023 roku. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2022 rok uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, zmianami do niej oraz ze sprawozdaniami budżetowymi sporządzonymi na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

I.1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną. Ze sprawozdania wynika, że:

- prognozowane dochody budżetu w wysokości 43.983.729,76 zł, zrealizowano w kwocie 40.658.182,34 zł, co stanowi 92,44% planu, z tego: dochody bieżące – 33.947.565,91 zł, co stanowi 92,62% planu i dochody majątkowe – 6.710.616,43 zł, co stanowi 91,55% planu;
- planowane wydatki budżetu w wysokości 61.170.108,32 zł, zrealizowano w kwocie 54.779.801,48 zł, co stanowi 89,55% planu, z tego: wydatki bieżące – 32.141.183,80 zł, co stanowi 88,72% planu i wydatki majątkowe – 22.638.617,68 zł, co stanowi 90,77% planu.

Budżet roku 2022 zamknął się deficytem w kwocie 14.121.619,14 zł, przy planowanym deficycie w wysokości 17.186.378,56 zł.

2. Wynik operacyjny z wykonania budżetu 2022 roku, stanowiący różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi jest wartością dodatnią i wynosi 1.806.382,11 zł przy planowanej wielkości dodatniej wynoszącej 425.265,72 zł. Oznacza to, że został spełniony wymóg określony przepisem art. 242 ustawy o finansach publicznych.

3. Przychody budżetu wyniosły 20.577.682,23 zł (z tego: przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach /§ 905/ w wysokości 6.375.418,47 zł, przychody z zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej /§903/ i przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym /§952/ w łącznej kwocie 11.629.301,86 zł oraz przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy /§950/ w kwocie 2.572.961,90 zł). Natomiast rozchody budżetu wyniosły 2.451.502,27 zł (w tym: rozchody na spłatę otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów /§992/ w kwocie 1.198.924,70 zł rozchody stanowiące przelewy na rachunki lokat /§994/ w kwocie 1.252.577,57 zł). Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2022 roku.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Gmina posiada zadłużenie z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek długoterminowych w wysokości 19.752.532,00 zł, co stanowi 48,58% zrealizowanych dochodów budżetu. W sprawozdaniu Wójt omówił przychody oraz rozchody budżetu, a także przedstawił poziom zadłużenia Gminy.

4. W części tabelarycznej sprawozdania przedstawiono kwoty planowanych i zrealizowanych dochodów oraz wydatków w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej (tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej) z wyodrębnieniem zadań bieżących i majątkowych. W oddzielnych tabelach przedstawiono plan i wykonanie dochodów wg źródeł ich powstania, realizację wydatków inwestycyjnych, realizację dotacji udzielonych z budżetu gminy, a także realizację wydatków w ramach funduszu sołeckiego.

W części opisowej sprawozdania Wójt zawarł informację o realizacji dochodów z poszczególnych źródeł, w tym dochodów z podatków i opłat, dochodów z majątku, dotacji i subwencji. Przedstawił skutki udzielonych ulg, zwolnień i umorzeń, rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności oraz obniżenia górnych stawek podatków. Wskazał stan zaległości oraz podjęte działania w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów.

W części odnoszącej się do wydatków, przy poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej, Wójt zamieścił objaśnienia dotyczące wykonania grup wydatków, w tym wydatków majątkowych.

5. W sprawozdaniu Wójt poinformował o zobowiązaniach niewymagalnych, jakie wystąpiły na koniec roku budżetowego w wysokości 1.276.828,63 zł oraz o braku zobowiązań wymagalnych (str. 3 części opisowej sprawozdania).
6. Ze sprawozdania Rb-28S wynika, że w budżecie poniesiono wydatki z tytułu odsetek oraz kar i odszkodowań w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

Dział	Rozdział	Paragraf	4-ta cyfra	Plan	Wykonanie
010	01044	459	0	325 000,00	325 000,00
700	70005	459	0	1 000,00	1 000,00
855	85516	456	0	1 500,00	1 093,75

Wójt odniósł się w sprawozdaniu do wydatków poniesionych w § 4590 /Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych/ w rozdz. 01044 /Infrastruktura sanitacyjna wsi/ w kwocie 325.000,00 zł oraz w rozdziale 70005 /Gospodarka gruntami i nieruchomościami/ w kwocie 1.000 zł (str. 13, 17 części opisowej sprawozdania), lecz nie odniósł się do odsetek w § 4560

/Odsetki od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości/ w rozdz. 85516 /System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3/ w kwocie 1.093,75 zł.

7. Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (§ 0490) powiększone o dochody uboczne, tj. odsetki od zaległości (§ 0910), wpływy z tytułu zwrotu kosztów upomnień i kosztów postępowania egzekucyjnego (§ 0640) oraz wpływy z dywidend (§ 0740) wyniosły 1.101.430,20 zł, natomiast wykonane wydatki związane z obsługą systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w rozdz. 90002 łącznie wyniosły 1.162.313,93 zł. Z powyższego wynika, że uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat wraz z odsetkami i wpływami z tytułu zwrotu kosztów upomnień i kosztów egzekucyjnych były niższe niż wydatki poniesione na pokrycie kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi o kwotę 60.883,73 zł. Skład Orzekający ustalił, że Rada Gminy Ostrowite podjęła uchwałę Nr XLIII/388/2021 z dnia 25 października 2021 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Należy zauważyć, że zaległości z tytułu nie wpłaconych w terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły na koniec 2022 roku 115.909,07 zł, a zobowiązania niewymagalne wyniosły 4.064,70 zł i dotyczą naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2022 rok wraz z pochodnymi.

W sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Gminy ujęto informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (w części tabelarycznej) oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2 – 2c ustawy z dnia 13 września 1991 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.) w części tabelarycznej oraz opisowej (str. 34-35 sprawozdania).

8. W sprawozdaniu wykazano dochody uzyskane na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska dz. 900 rozdz. 90019 § 0690 w wysokości 10.347,10 zł oraz poinformowano o poniesionych wydatkach na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

9. Z danych zamieszczonych w opiniowanym sprawozdaniu wynika, że wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (rozdz. 85154) wykonano w wysokości 131.044,28 zł, a na realizację gminnego programu przeciwdziałania narkomanii (rozdz. 85153) nie poniesiono wydatków (wykonanie 0 zł). Dochody z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym zrealizowano w wysokości 152.167,72 zł. Ze sprawozdania nie wynika, dlaczego nie poniesiono wydatków w rozdz. 85153 /Zwalczanie narkomanii/. Zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 165, z późn. zm.): „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację:

1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,

2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2

ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2

- i nie mogą być przeznaczone na inne cele."

Ponadto w myśl art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

10. Sprawozdanie uwzględnia zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, a także zawiera informacje o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich, a zatem spełnia wymogi wynikające z przepisu art. 269 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

11. Z danych zamieszczonych w opiniowanym sprawozdaniu wynika, iż wpłaty na izby rolnicze /§ 2850/ wyniosły 8.423,27 zł, co stanowiło 1,96% wpływów z podatku rolnego, a stosownie do przepisu art. 35 ust. 1 pkt 1 i ust. 2-3 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 183) Gmina winna odprowadzić na rachunek bankowy właściwej Izby 2% wpływów z podatku rolnego w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego. Z postanowień art. 6a ust. 6 i ust. 8 pkt 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333) wynika, że podatek jest płatny w ratach proporcjonalnie do czasu trwania obowiązku podatkowego w terminach do dnia 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego. Skład Orzekający zauważa, że w sprawozdaniu Rb-28S za 2022 rok nie wykazano na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązań w dziale 010 rozdz. 01030 § 2850.

II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2022 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.

III. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, że w sprawozdaniu wystąpiły omyłki, błędy pisarskie, rozbieżności m. in. :

- w załączniku nr 8 „Realizacja wydatków w ramach dotacji przekazanych z budżetu Gminy Ostrowite na dzień 31.12.2022 r.” w rozdz. 75412 wskazano, że poniesiono wydatki w § 6720 /Dotacja celowa dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji i zakupów inwestycyjnych w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy/ w kwocie 17.000 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-28S wynika, że wydatki poniesiono w § 6470 /Dotacja celowa dla jednostki spoza sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z pomocą obywatelom Ukrainy/;

- w załączniku nr 10 „Informacja o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej za 2022 r.” w pozycji 9 określono, iż planowane przychody z kredytów, pożyczek i emisji obligacji wynoszą 1.012.440,88 zł, jednakże ze sprawozdania Rb-NDS oraz uchwały

budżetowej po zmianach wynika, że planowane przychody z tego tytułu stanowią 11.635.212,00 zł. Ponadto w kolumnie 3 określono „Prognoza 2021” zamiast 2022;

- w załączniku nr 15 „Środki otrzymane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 oraz wydatki związane z przeciwdziałaniem COVID-19 w roku 2022” określono, iż plan przychodów w § 905 wynosi 6.302.168,54 zł, a ze sprawozdania Rb-NDS wynika, że plan § 905 stanowi 5.435.617,07 zł. Ponadto w załączniku tym wskazano, że plan wydatków w rozdziale 01044 § 6100 dla zadania pn. „Kanalizacja miejscowości Jarotki – środki Covid-19” wynosi 1.271.646,52 zł, podczas gdy z załącznika nr 6 „Realizacja wydatków inwestycyjnych (...)” wynika kwota 331.845,12 zł;
- na str. 23 części opisowej wskazano, że w rozdz. 80103 na zakupy wydatkowano 17.259,21 zł lecz ze sprawozdania Rb-28S wynika, że w w/w rozdz. wydatki w § 4210 poniesiono w kwocie 11.749,51 zł. Ponadto omawiając wydatki w rozdz. 80107 określono, że na artykuły biurowe wydatkowano 1.299,98 zł, a ze sprawozdania Rb-28S wynika, że wydatki w rozdz. 80107 w § 4210 wykonano w kwocie 299,98 zł.

IV. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2022 r. i przedstawiono zmiany jakie wystąpiły w stanie mienia komunalnego w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. (tj. dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji). Wykaz mienia obrazuje stan majątku jaki Gmina posiadała, jego wartość i przeznaczenie oraz zawiera dane o dochodach z majątku Gminy uzyskanych w tym okresie. Informacja o stanie majątku Gminy zawiera dane o środkach trwałych uzyskanych w wyniku realizacji inwestycji, wartości posiadanych udziałów w spółkach prawa handlowego oraz zawiera informacje o majątku w inwestycjach rozpoczętych.

W ocenie Składu Orzekającego informacja o stanie mienia komunalnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

*Przewodnicząca
Składu Orzekającego*

Anna Krzywińska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.